

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

30 נובמבר 2015

ע"פ 10234-09-15 מדינת ישראל נ' גז יגל חברה לשיווק והפצת גז (1996) בע"מ ואח'

בפני הרכב כב' השופטים:

רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]

בטינה טאובר

תמר נאות פרי

מדינת ישראל – באמצעות המחלקה הכלכלית
ע"י ב"כ עו"ד ליאב מנחם

המעוררת

נגד

1. גז יגל חברה לשיווק והפצת גז (1996) בע"מ, ח"פ 512407446
 2. אהרון אביטן, ת"ז 024541294
 3. אברהם טרכטמן, ת"ז 013483391
- ע"י ב"כ עו"ד בנימין קמפנר

המשיבים

1

2

פסק דין

3

4

השופט ר' שפירא, סגן נשיא [אב"ד]:

5

6 בפנינו ערעור על הכרעת דין של בית משפט השלום בחיפה, כב' השופט ד"ר זאיד פלאח (להלן: "בית
7 משפט קמא"), אשר ניתנה בת"פ 42813-08-13 ביום 8.6.15. במסגרת הכרעת הדין זוכו הנאשמים
8 מהעבירות שיוחסו להם, וזאת בשל אי-התייצבותו של התובע בתיק לשני מועדי דיון, בתאריכים
9 5.5.15 ו-8.6.15.

10

11 בתמצית יצוין כי כתב האישום עוסק באירוע בו התקינה החברה, אשר המשיב 2 הינו מנהלה והמשיב
12 3 היה מועסק על ידי החברה, מתקני גז במבנה חטיבת הביניים בבית ג'אן (להלן: "בית הספר"). ביום
13 21.1.11 אירע פיצוץ במערכת הגז בחדר ההסקה בבית הספר, לאחר שהמשיבים לא ביצעו כנדרש, כך
14 לכאורה, את עבודת התחזוקה במערכת אירע הפיצוץ. ממצאי בדיקה העלו כי היו תקלות במערכת.
15 בהתאם הוגש כתב אישום המייחס לנאשמים עבירות הקשורות בהתקנה לקויה ובביצוע תחזוקת
16 מתקני גז.

17

18 הודעת הערעור הראשונית שהוגשה לבית משפט זה נחתמה על ידי עו"ד מיכל רגב מהמחלקה הכלכלית
19 בפרקליטות המדינה. במסגרת הודעת הערעור צוין רק כי ביום 24.1.14 התקיימה הקראה בתיק זה
20 ובהמשך, בשל אי-התייצבותו של התובע, ניתנה הכרעת הדין. במסגרת הודעת הערעור צוין כי מדובר
21 בתיק חמור שעניינו סיכון שלום הציבור על ידי הנאשמים, העוסקים בתחום הגז, ולפיכך קיים
22 אינטרס ציבורי מובהק בבירור התיק בבית משפט, "על אף התקלה הטכנית שגרמה לאי-התייצבות

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

30 נובמבר 2015

ע"פ 10234-09-15 מדינת ישראל נ' גז יגל חברה לשיווק והפצת גז (1996) בע"מ ואח'

1 התובע. כן תטען המערערת כי אי-התייצבות התובע נגרמה מטעמים סבירים". עוד צוין כי מטעמים
2 טכניים הקשורים בהסמכתו של התובע, מתבקשת ארכה להגשת נימוקי ערעור מפורטים מאוחר יותר.
3
4 הדיון בערעור נקבע ליום 26.11.15. הודעה על כך נשלחה לצדדים ביום 10.9.15, דהיינו מספר ימים
5 לאחר מועד הגשת הערעור.
6
7 משלא הוגשו נימוקי ערעור מפורטים בתוך פרק זמן סביר, ניתנה ביום 17.11.15 החלטה המורה להגיש
8 את נימוקי הערעור עד לא יאוחר מיום 22.11.15, וביום זה הוגשו נימוקי הערעור המפורטים.
9
10 נימוקי הערעור הוגשו על ידי עו"ד ליאב מנחם, המייצג מכוח מינוי של היועמ"ש. עו"ד זה ייצג את
11 המאשימה/מערערת גם בבית משפט קמא. ב"כ המערערת מפרט בנימוקי הערעור את העילות לאיחור
12 והטעמים המצדיקים את קבלת הערעור.
13
14 בסעיף 2 להודעת הערעור כותב ב"כ המערערת כי "כתב האישום הוגש בעקבות אירוע גז חמור, אשר
15 אירע בבית ספר חטיבת ביניים בית ג'אן, במהלכו אירע פיצוץ גז בשטח בית הספר ואשר בעטיו אף
16 נגרמו נזקי גוף" (ההדגשה במקור). בהמשך נרשם בסעיף 3, "יצוין כי אך בנס לא נגרמו אבידות בנפש".
17 נזכיר כבר כעת כי כתב האישום בבית משפט קמא לא ייחס לנאשמים עבירות של גרימת נזקי גוף או
18 נזקי רכוש.
19
20 בהמשך מפרט התובע את הדיונים שהתקיימו, במהלכם ניסו הצדדים להגיע להסדר טיעון, ובסעיף 7
21 מצוין כי נקבע דיון לישיבת הוכחות ליום 18.3.15. אלא שבמועד זה אושפו התובע בבית חולים,
22 ולבקשתו הגיש ב"כ המשיבים בקשה לדחיית מועד הדיון. בסעיף 10 לנימוקי הערעור מציין התובע כי
23 קיבל הודעה טלפונית לפיה הדיון נדחה, ואולם לא ניתן מועד חדש.
24
25 בהמשך העתיק התובע את כתובת משרדו, ולטענתו נודע לו רק בדיעבד כי נקבע דיון בתיק (תזכורת)
26 ליום 5.5.15, אשר התובע לא היה מודע לו, ובהמשך נקבע דיון חדש ליום 8.6.15. לדבריו, ככל הנראה
27 נשלחה ההודעה לכתובתו הקודמת, ולכן לא התייצב התובע לדיון. בגין אי-התייצבותו זוכו הנאשמים.
28 בהתאם ומאחר והמערערת לא ביקשה לחזור בה מהאישום, ומאחר ולטענת התובע היה טעם מוצדק
29 לאי-התייצבותו לדיונים, לא היה מקום לזכות את הנאשמים. עוד מציין התובע בסעיף 21 לנימוקי
30 הערעור, כי מדובר בעבירות חמורות אשר עלולות לסכן חיי אדם. בסעיף 22 לנימוקי הערעור חוזר ב"כ
31 המערערת על הבהרה בדבר חשיבות אכיפת חוקי הגז, ומכאן החשיבות לבירור כתב האישום.
32
33 בדיון בפנינו התברר כי ב"כ המערערת לא דייק, בלשון המעטה, בכל הפרטים אשר מסר לבית המשפט.
34

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

30 נובמבר 2015

ע"פ 10234-09-15 מדינת ישראל נ' גז יגל חברה לשיווק והפצת גז (1996) בע"מ ואח'

1 ראשית, כפי שצוין לעיל, בנימוקי הערעור נרשם כי בעטיו של הפיצוץ הגז נגרמו נזקי גוף. בהודעת
2 הערעור כפי שהוגשה על ידי הפרקליטה מהפרקליטות הכלכלית, לא נטען כי נגרמו נזקי גוף למאן
3 דהוא. גם בכתב האישום לא יוחסה למשיבים כל עבירה שעניינה בגרימת נזקי גוף. **בתשובה לשאלת**
4 **ההרכב במהלך הדיון, ציין התובע כי בחקירה שהתקיימה לא הוכח קשר סיבתי בין הפיצוץ לבין**
5 **נזקי גוף (עמ' 4 לפרוטוקול שורות 17 – 27).** בנסיבות אלו, יחוס גרימת נזקי גוף כעילה להבהיר את
6 חומרת המשמעות של זיכוי הנאשמים, וזאת בלא שהנאשמים הואשמו בגרימת נזקי גוף, ולאחר
7 שחקירה לא מצאה קשר סיבתי בין הנאשמים לבין נזקי גוף, היא בגדר של אי-דיוק, שלא לומר
8 הטעיית בית המשפט.

9
10 מעבר לאמור, מתברר כי בבית משפט קמא התקיים דיון בבקשה לביטול הכרעת הדין. ב"כ המערערת
11 לא ציין בנימוקי הערעור כי התנהל דיון כאמור. מעיון בתגובת המשיבים לבקשה לביטול הכרעת הדין
12 עולה, כי ב"כ המשיבים התכתב בתוכנת ה-וואטסאפ עם ב"כ המערערת, וציין בהודעה מיום 15.3.14,
13 כי הגיש לבקשתו את בקשת הדחייה, וכן רשם "היי ליאב, הישיבה בוטלה. **נקבעה תזכורת ליום 5.5,**
14 **כאשר יתאפשר לך תנסה לסיים את התיק. תודה, בני"**. בהמשך שלח ב"כ המשיבים ביום 30.4.15
15 הודעה לדוא"ל של ב"כ המערערת, בה נרשם "ליאב שלום, **שוב אנו עומדים ימים ספורים לפני דיון**
16 **ומאומה לא התקדם**", ובהמשך מעלה ב"כ המשיבים עוד מספר טענות לגבי אופן ניהול המו"מ. מכאן
17 שמועד הדיון היה ידוע לב"כ המערערת עוד ביום 15.3.15, ותזכורת נשלחה אליו ביום 30.4.15, ואף
18 על פי כן לא התייצב לדיון. כאמור, גם בטיעונו בפנינו לא גילה לבית המשפט כי קיבל הודעות מהסנגור
19 ואף לא טרח לציין כי התקיים דיון וכי נטענו טענות אלו בדיון בבקשתו. עוד יצוין כי לא פורט בהודעת
20 הערעור כי ביום 6.9.15 התקיים דיון בבקשה לביטול הכרעת הדין. יצוין עוד כי במועד זה, ולאחר
21 שנשמעו טענות, הודיע ב"כ המערערת/המאשימה בבית משפט קמא כי הוא חוזר בו מהבקשה לביטול
22 הכרעת הדין. בהתאם גם נמחקה הבקשה.

23
24 בטרם נתייחס לערעור לגופו, נדגיש כי רואים אנו בחומרה את התנהלותו של ב"כ המערערת.

25
26 ראשית, ביקש ב"כ המערערת לבסס את עילת הביטול על רקע טענה המייחסת לכאורה למשיבים
27 גרימת נזקי גוף. כל זאת לאחר שלא הוכח קשר סיבתי לגרימת נזקי גוף למאן דהוא ולא נטען כלפיהם
28 בכתב האישום כי הם אחראיים לגרימת נזקי גוף. הוספת עילה זו במסגרת הודעת הערעור, באופן
29 היוצר מצג שווא בפני ההרכב, היא התנהלות בלתי ראויה ולא היה מקום לנהוג כך.

30
31 שנית, מהחומר שבפנינו, אשר היה בידיעת ב"כ המערערת ולא גולה על ידו, לא בנימוקי הערעור ולא
32 בטיעונו בבית המשפט, עולה כי בפועל ידע ב"כ המערערת על מועד הדיון שנקבע ולא טרח להתייצב,
33 מטעמים השמורים עמו.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

30 נובמבר 2015

ע"פ 10234-09-15 מדינת ישראל נ' גז יגל חברה לשיווק והפצת גז (1996) בע"מ ואח'

1 נוסף עוד למעלה מן הצורך, כי העובדה שעורך דין משנה כתובת אינה מהווה עילה או צידוק לאי-
2 התייצבותו לדיון. כאשר עורך דין מגיש בקשה לדחיית מועד דיון עקב מחלה או מכל טעם אחר, עליו
3 מוטלת החובה לברר את המועד שאליו נדחה הדיון. הדבר נכון במיוחד כאשר עורך דין משנה כתובת.
4 בנסיבות אלו עליו להודיע למזכירות בית המשפט על שינוי כתובתו ולוודא אם התקבלו החלטות
5 שנשלחו בטעות לכתובתו הרשומה במערכת "נט המשפט". ב"כ המערערת לא טרח לעשות כן, אף לא
6 במסגרת בקשתו לביטול הכרעת הדין שהוגשה לבית משפט קמא ביום 16.6.15, שם לא מנה כלל את
7 שינוי כתובת המשרד ולא טען כי עקב תקלה זו לא התייצב לדיון. מכאן שמדובר בהתרשלות חמורה
8 של עורך הדין.

9
10 מצאנו לנכון להדגיש את כל האמור מאחר וסבורים אנו כי מדובר בהתנהגות בלתי ראויה של עורך
11 דין, לא כל שכן של מי שהוסמך על ידי היועמ"ש לייצג את גורמי המדינה ועליו מוטלות חובות הן
12 כלפי הנאשמים והן כלפי בית המשפט, כשם שמוטלות על פרקליט הנמנה על הפרקליטות.

13
14 אחר שהבהרנו את עמדתנו בנוגע להתנהלות ב"כ המערערת, נבחן את הערעור לגופו. נדגיש לעניין זה
15 את הכלל, לפיו אין מתקנים עוול או פגם בהתנהלות גורמי חקירה או תביעה, בהענשת הציבור [ראו:
16 בש"פ 127/10 יורם פיניאן נ' מדינת ישראל (19.1.2010, פסקה 17)]. לא כל מעשה נפסד שעשו הרשויות
17 החוקרת או המאשימה או רשות מעורבת אחרת יצדיק את המסקנה שדין האישום להתבטל מטעמי
18 הגנה מן הצדק. ביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק הוא מהלך קיצוני שבית-המשפט אינו
19 נזקק לו אלא במקרים חריגים ביותר. בדרך-כלל יידרש הנאשם להראות שהתקיים קשר סיבתי בין
20 התנהגות הנפסדת של הרשויות לבין הפגיעה בזכויותיו [ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' איתמר
21 בורוביץ, פד"י נט' (6) 776, 807 א-ג (2000); ראו גם: ע"פ 834/79 נוף נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(3)
22 141, בעמ' 143 (26.2.80); ער"ם 1239/08 עיריית רהט נ' עלי אלהוזייל (פסק דין מיום 3.4.08) פסקה
23 ה' והאסמכתאות שפורטו שם. יוער כי שם נדון הליך משמעותי ובהתאם נקודת האיזון במקרה פרטני
24 שונה]. בעניין זה נבחן האיזון שבין הליקוי בהתנהגות המאשימה אל מול הסיכון הנגרם מהתנהלות
25 הנאשמים ומידת הפגיעה בזכויותיהם.

26
27 במקרה שבנדון סבורים אנו כי יש לדחות את הערעור.

28
29 כפי שצוין לעיל, במקרה שבפנינו מדובר בהתנהלות בלתי ראויה, וזאת בלשון המעטה, של ב"כ
30 המערערת, שהוא התובע בבית משפט קמא, וגם בפנינו. ב"כ המערערת ידע על מועד הדיון שנקבע, לא
31 טרח להתייצב, וזאת לאחר סדרה ארוכה של דיונים בהם לא נמסרה, ככל הנראה, כל תשובה עניינית
32 בנוגע להצעות שעלו לעניין הסדר טיעון. נראה, כך לכאורה, שנקבעו ישיבות סרק אשר העמיסו על בית
33 משפט קמא, כמו גם על המשיבים, על כל המשתמע מכך לעניין הימשכות הליך פלילי, ההשלכות על
34 סדרי חייהם של המשיבים, העלויות הנובעות מכך וכיוצ"ב. הכלל הוא כי "בגדר האיזון הראוי בין

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

30 נובמבר 2015

ע"פ 10234-09-15 מדינת ישראל נ' גז יגל חברה לשיווק והפצת גז (1996) בע"מ ואח'

1 זכויות נאשם לאינטרס ציבורי, על בית המשפט לתת את דעתו על כך שלרשות המדינה עומדת
2 מערכת המופקדת על תקינות ההליך הפלילי... " (בש"פ 6353/02 מדינת ישראל נ' הפניקס הישראלי,
3 ניתן ביום 6.10.02). עוד נפנה בעניין זה לדברים שנאמרו בע"פ (מחוזי י-ם) 52987-12-11 מדינת ישראל
4 נ' צחי הנגבי (ניתן ביום 13.1.11), לפיהם על המדינה להקפיד בזמנים הנקבעים לדיון, זאת לאור
5 מעמדה ומשאביה, ומטעם זה על בית המשפט להקפיד עם המאשימה יותר מאשר עם נאשם.

6
7 במקרה הנכחי יש להעמיד גם את חומרת כתב האישום אל מול חומרת המחדלים בהתנהלותו של
8 התובע. כתב האישום שהוגש לבית משפט קמא מפרט עבירות אשר רמת חומרתן במדרג המשפט
9 הפלילי נמוכה. אמנם החובה להקפיד עם מתקיני גז, אשר אינם מתקינים מערכת בצורה ראויה ו/או
10 אינם מתחזקים מערכת בצורה ראויה, היא חובה במדרג גבוה, כל זאת כדי למנוע תקלות העלולות
11 לגרום לנזקי גוף ורכוש. ואולם כתב האישום אינו מייחס למשיבים גרימת נזקים, אלא עבירות שעניינן
12 בהתקנה ובתחזוקת מערכת הגז. עבירות אלו, כאמור, אינן נמנות על החמורות שבדין הפלילי.

13
14 נוסף עוד, כי במקרה שבפנינו נראה כי המשיבים, שחרב הדין הפלילי הייתה מעל לראשם, הקפידו
15 להתייצב לכל הדיונים. הארכות הרבות והימשכות הדיון גרמו להם עינוי דין. עינוי דין זה צריך לבוא
16 בחשבון כאשר נשקלת בקשה לביטול הכרעת דין אשר ניתנה בשים לב להתנהלות בלתי ראויה של
17 גורמי המאשימה.

18
19 ביטול זיכוי מחמת אי התייצבות תובע דומה, בעיקרי הדברים, לסוג של סעד מן הצדק. מי שפונה לסעד
20 מסוג זה צריך לבוא בפני בית המשפט וידיו נקיות. כפי שפורט בהרחבה, והגם שמניחים אנו כי טעמי
21 המדינה בבואה לבקש את ביטול הכרעת הדין הם נימוקים ענייניים ומשיקולים ציבוריים בלבד, הרי
22 שהתנהלות ב"כ של המערערת מטילה צל כבד על ההליך כולו.

23
24 בנסיבות אלו, באיזון שבין אופן התנהלותו של ב"כ המערערת בבית משפט קמא ובפנינו, לבין חומרת
25 האישום המיוחס למשיבים ועינוי הדין שנגרם להם והתנהלותם התקינה לאורך משך כל הדיונים, לא
26 ניתן לומר כי יש מקום וצידוק לבטל את הכרעת הדין.

27
28 אשר על כן, הערעור נדחה.

רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

30 נובמבר 2015

ע"פ 10234-09-15 מדינת ישראל נ' גז יגל חברה לשיווק והפצת גז (1996) בע"מ ואח'

השופטת ב' טאובר :

אני מצטרפת לתוצאה אליה הגיע האב"ד, סגן הנשיא הש' שפירא, על נימוקיה.

אכן ככלל, אין להעניש את הציבור בשל תקלה שנפלה בהתנהלות גורמי חקירה או תביעה, ורק
בנסיבות חריגות תתקבל בקשה לביטול הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק. ואולם התנהלות עורך
הדין אשר ייצג את המערערת, עוצמת הפגמים, עינוי הדין שנגרם למשיבים, ומכלול השיקולים עליהם
עמד סגן הנשיא, הש' שפירא בפסק דינו, מובילים כולם למסקנה שיש בנסיבות העניין להורות על
דחיית הערעור ולהותיר את זיכויים של המשיבים על כנו.

בטינה טאובר, שופטת

השופטת ת' נאות פרי :

אני מסכימה לתוצאה אליה הגיע האב"ד, כב' השופט שפירא, ס.ג., לפיה בנסיבות המקרה אין מקום
להתערב באופן בו יישם כבוד בית המשפט קמא את הוראות החוק בדבר אי התייצבות לדיון.

תמר נאות פרי, שופטת

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

30 נובמבר 2015

ע"פ 10234-09-15 מדינת ישראל נ' גז יגל חברה לשיווק והפצת גז (1996) בע"מ ואח'

1 הוחלט פה אחד לדחות את הערעור ולהותיר את זיכוי המשיבים על כנו.

2

3

בהסכמת ב"כ הצדדים, ניתן פסק הדין בהעדר.

4

5 המזכירות תשלח עותק פסק הדין לב"כ הצדדים. לעניין זה תקפיד המזכירות לשלוח עותק מפסק

6

הדין הן לעו"ד ליאב מנחם והן למחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה, לידי הפרקליט הממונה על

7

מחלקה זו, כדי שישקול את כל ההיבטים של הטיפול בתיק זה.

8

9

ניתן היום, י"ח כסלו תשע"ו, 30 נובמבר 2015, בהעדר הצדדים.

10

תמר נאות פרי, שופטת

בטינה טאובר, שופטת

רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]

11